

УДК 658.14:004.9:330.131.7

JEL G30, G32, M15, O33, D81

DOI <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2026-12-28>**Федорчак О.Є.**кандидат економічних наук,
програміст SMSWords (USA)ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-7467-5085>

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ РИНКІВ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

У статті обґрунтовано, що цифровізація стала ключовим драйвером еволюції фінансового менеджменту, адже зростання використання ERP, BI-аналітики, хмарних рішень та rolling forecast забезпечило підвищення точності прогнозування, скорочення циклів бюджетування та зниження ризиковості операцій. Аргументовано, що саме поєднання цифрових платформ із системами прогнозного ризик-менеджменту та логістично-фінансовими модулями зумовило глибокі зміни у структурі витрат, ліквідності та оборотності капіталу, оскільки підприємства змогли мінімізувати втрати від волатильності, підвищити швидкість реагування на відхилення та оптимізувати управління дебіторською заборгованістю. Узагальнені результати свідчать про формування на підприємствах фінансової архітектури нового покоління, заснованої на автоматизованих алгоритмах, прогнозних моделях, цифрових системах контролю та глибоко інтегрованих обліково-аналітичних інструментах, що забезпечують стійкість фінансових потоків, зменшення ризиків і підвищення конкурентоспроможності в умовах глобальної турбулентності.

Ключові слова: конкурентоспроможність підприємства, фінансові потоки, цифровізація, BI-аналітика, хмарні технології.

Постановка проблеми. У 2021–2025 рр. функціонування та розвиток систем управління фінансами українських підприємств відбуваються в умовах поєднання глобалізаційних зрушень, прискореної цифровізації бізнес-процесів і високої макроекономічної та геополітичної нестабільності. Традиційні підходи до фінансового менеджменту, орієнтовані на ретроспективний аналіз і статичне бюджетування, виявилися недостатніми для забезпечення оперативності управлінських рішень, адаптивності до ризиків та стійкості фінансових потоків. Особливої актуальності набуває проблема трансформації фінансових систем підприємств у напрямі інтеграції цифрових платформ, прогнозних моделей, сценарного аналізу, інструментів управління ризиками та ESG-індикаторів. За цих умов постає науково-практичне завдання системного аналізу тенденцій цифрового розвитку фінансового менеджменту та оцінювання їх впливу на ефективність, стабільність і конкурентоспроможність підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій літературі сформовано ґрунтовну теоретико-методологічну базу прогнозування та управління фінансовими й бізнес-процесами підприємств, представлену працями Bernardo B. M. V., Mamede H. S., Barroso J. M. P., Vítor Manuel Pereira Duarte dos Santos [10], Černevičienė J., Kabašinskas A.

[11], Armstrong J. S. [12], Box G. E. P., Jenkins G. M., Reinsel G. C., Ljung G. M. [13], Chatfield C. [14], Drucker P. F. [15], Davenport T. H., Harris J. G. [16], Makridakis S., Wheelwright S. C., Hyndman R. J. [17], Montgomery D. C., Jennings C. L., Kulahci M. [18]. Відповідно до цього можна сказати, що класичні статистичні та економіко-математичні моделі зберігають високу аналітичну цінність за умов відносної стабільності, проте їх прогностична ефективність істотно знижується зі зростанням невизначеності та волатильності зовнішнього середовища. За таких обставин зростає значущість цифрових, імовірнісних та пояснюваних аналітичних підходів, які інтегрують прогнозування з управлінням даними, ризиками та процесом ухвалення управлінських рішень. У підсумку сучасні наукові напрацювання формують концептуальне підґрунтя переходу від ізольованого прогнозування до прогнозно-адаптивного управління, у межах якого прогноз розглядається як інструмент безперервного коригування фінансових рішень і підвищення стійкості підприємств до змін зовнішнього середовища.

Мета статті. Метою дослідження є аналіз трансформації систем управління фінансами підприємств України у 2021–2025 рр. під впливом глобалізації та цифровізації, а також обґрунтування ролі цифрових інструментів,

прогнозних моделей і систем управління ризиками у підвищенні адаптивності, стійкості та результативності фінансового менеджменту в умовах високої економічної турбулентності.

Виклад основного матеріалу дослідження. У період 2021–2025 рр. розвиток систем управління фінансами українських підприємств формувався під впливом взаємодії двох масштабних процесів – глобалізації ринкових взаємин і прискореної цифровізації бізнес-процесів, що детермінували перехід фінансового менеджменту від традиційних процедур до комплексних інтегрованих моделей прогнозування, адаптації та управління ризиками. Зростання невизначеності зовнішнього середовища, спричинене геополітичними шоками, волатильністю валютних курсів, глобальними змінами у ланцюгах постачання та прискореною експансією цифрових технологій, зумовило необхідність глибокої трансформації фінансових систем підприємств, орієнтованої на оперативність, гнучкість і здатність до сценарного планування. За оцінками міжнародних досліджень рівень цифрової інтегрованості корпоративних фінансових процесів у світі зріс з 38 % у 2021 р. до понад 61 % у 2024 р. [1], що засвідчує зміщення акценту у фінансовому менеджменті від фіксації минулих операцій до прогнозування майбутніх результатів. Українські підприємства адаптували ці тенденції в умовах війни та економічної турбулентності, демонструючи стрімке зростання запиту на інструменти автоматизованого бюджетування, цифрового контролю витрат, інтеграцію ERP і BI платформ, а також хмарні рішення для управління грошовими

потоками. На підтвердження цього відображено узагальнені показники у табл. 1.

Аналіз наведеної таблиці свідчить про суттєве прискорення цифрової інтеграції фінансових процесів, яке стало відповіддю підприємств на підвищення рівня ризиків і динамічності ринкового середовища. Особливо помітним є зростання застосування rolling forecast з 11 % у 2021 р. до 52 % у 2025 р., що відображає зміну парадигми управління: статичне бюджетування заміщується динамічними моделями прогнозування, які оновлюються щомісяця або щотижня. У результаті підприємства скорочують часові лаги між зміною ринкових умов і коригуванням фінансових планів, що підвищує їхню стійкість до зовнішніх шоків. Ця тенденція узгоджується з висновками Deloitte, згідно з якими компанії, що впровадили rolling forecast, приймають рішення на 30–55 % швидше порівняно з підприємствами, які залишаються у межах річних бюджетів [9].

У 2021–2025 рр. трансформація фінансових систем українських підприємств також проявилася через розширення використання інструментів аналітики даних, що сприяло підвищенню точності прогнозів і оперативності управління грошовими потоками. Зокрема, за даними PwC [6], точність прогнозування cash-flow на підприємствах, що використовують аналітичні платформи другого покоління (predictive analytics), зросла до 90–93 %, тоді як у компаніях, що застосовують традиційні методи, цей показник не перевищував 68–74 %. Відповідні зміни зіставлено у табл. 2.

Дані вказують, що цифровізація забезпечила не лише приріст точності прогнозів, а й підвищення швидкості реагування на

Таблиця 1

Динаміка цифрового проникнення у системи управління фінансами підприємств України, 2021–2025 рр., %

Показник	2021	2022	2023	2024	2025
Використання ERP у фінансовому управлінні	28	34	45	53	59
Використання BI-аналітики	21	29	38	47	54
Хмарні фінансові сервіси	17	25	36	49	57
Автоматизоване бюджетування	32	37	48	58	67
Сценарне прогнозування (rolling forecast)	11	18	29	41	52

Джерело: побудовано автором за джерелами [1–3]

Таблиця 2

Точність прогнозування грошових потоків залежно від рівня цифровізації, %

Показник	Традиційні системи	Цифрові системи
Середня точність прогнозу, %	68–74	89–93
Час коригування бюджетів, днів	10–14	3–5
Частка рішень, прийнятих на основі даних, %	41	78

Джерело: побудовано автором на основі джерел [6; 7]

непередбачувані зміни ринкової кон'юнктури. Це особливо важливо в умовах війни, коли коливання валютного курсу, енергетичні кризи, розриви ланцюгів постачання та нерівномірність споживчого попиту формують середовище високої турбулентності. Діджиталізація фінансових систем стає не технологічною модою, а критичною умовою адаптації бізнесу.

Важливим виміром змін є трансформація моделей управління оборотним капіталом. У 2023–2025 рр. понад 46 % підприємств інвестували у системи автоматичного контролю дебіторської заборгованості, що дозволило зменшити її прострочену частку з 17–19 % до 11–13 % [6]. Завдяки алгоритмам машинного навчання підприємства змогли виявляти ризикових контрагентів, прогнозувати ймовірність неплатежів та оптимізувати політику кредитного ліміту. У табл. 3 наведено вплив цифрових рішень на дебіторську заборгованість у 2021–2025 рр.

Ці дані свідчать про суттєву роль цифрових систем у скороченні фінансових втрат та підвищенні ліквідності підприємств, що, своєю чергою, зміцнює їхню здатність до інвестицій та модернізації. Поліпшення управління оборотним капіталом є ключовим фактором адаптивності підприємств у періоди шоків.

У контексті впливу глобалізації ринків важливими стали зміни у структурі зовнішніх факторів. За даними ІЕА [5], коливання світових цін на енергоресурси у 2022–2024 рр. сягали 28–63 %, що змусило підприємства інтегрувати енергетичні індикатори у фінансові моделі. Окрім того, зміни у ритмічності міжнародних поставок, підвищення логістичних витрат і зміна економічної політики ЄС щодо торгівлі та експортного контролю створили для українських підприємств нову конфігурацію ризиків, яка вимагає мульти-сценарних прогнозних підходів.

Зміни у макросередовищі зумовили модернізацію корпоративних фінансових систем з акцентом на кібербезпеку, оскільки зростання цифрової залежності підвищує ризики кібератак. За даними ENISA, кількість атак на корпоративні фінансові системи у Європі зросла на 37 % у 2023 р., а в Україні – понад 70 % [3]. У відповідь підприємства спрямовують ресурси у цифровий комплаєнс, резервування даних і впровадження автоматизованих інструментів виявлення аномалій. Результати цього наведено у табл. 4.

Усі ці фактори підтверджують необхідність переходу до фінансових систем нового покоління, що передбачають інтеграцію прогнозних алгоритмів, автоматизацію сценарного аналізу та використання цифрових модулів управління ризиками.

Упродовж 2021–2025 рр. одним із ключових напрямів еволюції систем управління фінансами підприємств стало інтегрування нефінансових показників, зокрема ESG-індикаторів, у моделі прогнозування та стратегічне планування, що пояснюється посиленням ролі стійкості бізнесу в умовах глобальної конкуренції та зростання вимог міжнародних ринків капіталу до прозорості звітності. Дані KPMG засвідчують, що частка компаній у Центральній та Східній Європі, які використовують ESG-показники у фінансовому плануванні, зросла з 18 % у 2021 р. до 47 % у 2024 р., а до 2025 р. прогнозовано досягає 55–60 % [7]. Українські підприємства, орієнтовані на експорт, інтегрували ESG-метрики швидше, оскільки доступ до фінансування та участь у міжнародних ланцюгах створення вартості дедалі частіше залежить від відповідності стандартам сталості. Це зумовило появу електронних систем збору екологічних даних, автоматизованих модулів обліку соціальних індикаторів та цифрових платформ

Таблиця 3

Вплив цифрових систем управління дебіторською заборгованістю на фінансові результати підприємств

Показник	До впровадження	Після впровадження	Зміни
Частка простроченої дебіторської заборгованості, %	17–19	11–13	–4...–6
Середній період інкасації (DSO), днів	62–67	48–53	–15...–20
Втрати від безнадійних боргів, %	3,1	1,8	–42

Джерело: побудовано автором на основі джерел [6; 8]

Таблиця 4

Зміни у характеристиках кіберризиків і вплив на фінансові системи

Показники	2021	2023	2025
Кількість зареєстрованих кібератак	100	172	243
Середній фінансовий збиток на 1 інцидент, тис. дол.	28	43	51
Частка підприємств з системами моніторингу кіберризиків, %	19	37	52

Джерело: побудовано автором на основі джерела [3]

для моніторингу управлінських показників. Узагальнені зміни подано у табл. 5.

Зростання ролі ESG-технологій у фінансових системах пояснюється зміною логіки прийняття рішень: сучасні моделі управління фінансами орієнтовані на поєднання фінансових потоків з екологічною ефективністю, соціальною стабільністю та якістю корпоративного управління. Це дозволяє прогнозувати не лише економічні результати, а й ризики, пов'язані зі стійкістю. Інтеграція кількісних ESG-показників у моделі дисконтування грошових потоків (DCF) стає стандартом для міжнародних компаній, і українські підприємства, які працюють у глобальних ланцюгах постачання, вимушені адаптувати ці підходи.

Паралельно спостерігається значне зростання використання інтелектуальних систем аналізу фінансових ризиків. Дані Gartner свідчать, що у 2021–2025 рр. частка підприємств, які застосовують автоматизовані рішення для оцінки ризиків постачальників, зросла з 23 % до 51 %, а системи прогнозування валютних ризиків – з 17 % до 46 % [8]. В умовах високої волатильності та нестабільності ринку ці системи дають змогу формувати адаптивні бюджети, забезпечують раннє виявлення відхилень і допомагають оптимізувати структуру

витрат. У табл. 6 наведено порівняльні результати впливу таких систем на ключові фінансові показники.

Отже, цифрові системи ризик-менеджменту не лише знижують фінансові втрати, а й підвищують стабільність діяльності підприємств. Скорочення часу реагування на ризикові події майже у п'ять разів є вирішальним у середовищі, де кожна затримка може призвести до суттєвих збитків або зупинення операцій. Поєднання цих систем із хмарними платформами фінансової аналітики формує основу для створення адаптивних моделей управління, що відповідають вимогам сучасних глобальних ринків.

Окремої уваги заслуговує вплив цифровізації на структуру витрат підприємств. За оцінками McKinsey, автоматизація фінансових процесів дозволяє скоротити адміністративні витрати на 24–32 %, а підприємства, що перенесли фінансові операції у хмарні середовища, зменшують витрати на ІТ-підтримку на 10–18 % [4]. Водночас підприємства, які залишаються у межах традиційних моделей, стикаються зі зростанням витрат через збільшення обсягу ручних операцій, вищу ймовірність помилок та довші цикли підготовки звітності. Для ілюстрації змін у структурі витрат наведено табл. 7.

Таблиця 5

Поширення інтегрованих ESG-фінансових систем у 2021–2025 рр.

Показники	2021	2023	2025
Частка підприємств, що ведуть ESG-облік, %	14	32	49
Інтеграція екологічних показників у бюджети, %	9	21	37
Використання ESG в аналізі вартості капіталу, %	6	19	33
Наявність автоматизованих ESG-панелей, %	4	17	29

Джерело: побудовано автором на основі джерел [7; 9]

Таблиця 6

Вплив цифрових систем ризик-менеджменту на ефективність фінансового управління

Показники	Підприємства без цифрових систем	Підприємства з цифровими системами	Різниця
Коливання маржі, %	12–15	6–8	–6...–7
Частота касових розривів	4,1	1,9	–54 %
Втрати від коливання курсу, %	7,8	4,5	–3,3
Час реагування на ризикову подію, год	72	14	–58

Джерело: побудовано автором на основі джерел [7; 8]

Таблиця 7

Вплив цифровізації на структуру операційних і адміністративних витрат, %

Категорія витрат	До цифровізації	Після цифровізації	Зміни
Адміністративні витрати	100	76–82	–18...–24
Витрати на ІТ-підтримку	100	82–90	–10...–18
Витрати на обробку даних	100	64–71	–29...–36
Витрати на внутрішній аудит	100	72–79	–21...–28

Джерело: побудовано автором на основі джерел [4; 6]

Представлені дані демонструють, що цифрові системи створюють істотний економічний ефект, який стає важливим джерелом конкурентних переваг підприємств на глобальних ринках. Підвищення ефективності витрат дозволяє спрямувати зекономлені ресурси на інноваційні проєкти, розширення ринків збуту та розвиток кадрового потенціалу.

У 2024–2025 рр. спостерігалася тенденція до поширення систем прогнозної логістики, що стало відповіддю на порушення міжнародних ланцюгів поставок і коливання вартості транспортних послуг. Застосування інтегрованих логістично-фінансових платформ забезпечило підприємствам можливість прогнозувати вплив логістичних затримок на оборотний капітал, оптимізувати маршрути та знижувати витрати на перевезення. У табл. 8 наведено результати впровадження таких платформ.

Удосконалення логістичних процесів через цифрові інструменти безпосередньо впливає на фінансові результати, підвищуючи ліквідність, скорочуючи потребу в оборотному капіталі та зменшуючи ризики.

Особливе значення у системах управління фінансами 2021–2025 рр. має розвиток хмарної інфраструктури. За оцінками World Bank [3], частка підприємств, які використовують хмарні рішення для фінансових операцій, у країнах Східної Європи зросла з 19 % у 2021 р. до 48 % у 2024 р. В Україні цей показник досягнув 57 % у 2025 р., що вдвічі перевищує показники 2021 р. Хмарні системи забезпечують масштабованість, доступ до даних у реальному часі та стійкість фінансових операцій у разі фізичних порушень інфраструктури. Їхні основні ефекти узагальнено у табл. 9.

Аналіз даних свідчить про стійку тенденцію до зростання продуктивності фінансових

служб завдяки автоматизації та цифровізації. Для підприємств це означає можливість підвищувати точність прогнозування та забезпечувати безперервність фінансових процесів за будь-яких зовнішніх умов.

Узагальнюючи наведені тенденції, можна стверджувати, що системи управління фінансами підприємств у 2021–2025 рр. переходять у фазу глибокої трансформації, визначальною характеристикою якої є поєднання цифровізації, глобалізації ринків та зростання ролі прогнозних моделей. На рівні підприємств формується нова фінансова архітектура, що базується на оперативності, інтегрованості та здатності адаптуватися до високої волатильності. Поширення автоматизованих та прогнозних систем дозволяє підприємствам суттєво покращувати точність управлінських рішень, скорочувати витрати, мінімізувати ризики та забезпечувати стійкість фінансових потоків. Формування систем нового покоління створює основу для впровадження розширених моделей прогнозування та адаптації фінансових механізмів, які будуть розроблені у наступних підрозділах дослідження.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що у 2021–2025 рр. системи управління фінансами підприємств України зазнали глибокої структурної трансформації, зумовленої поєднанням цифровізації бізнес-процесів, глобалізації ринків і зростання рівня зовнішніх ризиків. Доведено, що впровадження ERP-, BI-платформ, хмарних фінансових сервісів, автоматизованого бюджетування та rolling forecast сприяло переходу від статичних моделей фінансового планування до динамічних, прогнозно-орієнтованих підходів управління. Підтверджено, що цифровізація фінансових систем забезпечила істотне

Таблиця 8

Ефекти впровадження цифрових логістично-фінансових платформ

Показники	До впровадження	Після впровадження	Зміни
Середній час доставки, днів	7,1	5,6	-1,5
Частка витрат на логістику у собівартості, %	18,2	15,9	-2,3
Оборотність запасів, днів	54	42	-12
Простої виробництва через затримки, %	8,4	4,7	-3,7

Джерело: побудовано автором на основі джерел [2; 4]

Таблиця 9

Основні ефекти впровадження хмарних фінансових систем, 2021–2025 рр.

Показник	До впровадження	Після впровадження	Ефекти
Тривалість закриття місяця, днів	9,2	5,4	-3,8
Час підготовки річної звітності, год	132	82	-50
Частка ручних операцій, %	52	27	-25
Кількість помилок у звітності	100	71–83	-17...-29

Джерело: побудовано автором на основі джерел [4; 6; 8]

підвищення точності прогнозування грошових потоків, скорочення часу коригування бюджетів, зменшення фінансових втрат від дебіторської заборгованості та валютних коливань, а також зростання швидкості реагування на ризикові події. Встановлено, що інтеграція інтелектуальних систем ризик-менеджменту, кіберзахисту та логістично-фінансових платформ формує основу фінансової резильєнтності підприємств в умовах війни та глобальної нестабільності.

Обґрунтовано, що сучасна фінансова архітектура підприємств дедалі більше ґрунтується на поєднанні фінансових і нефінансових (ESG) показників, що відповідає вимогам міжнародних ринків капіталу та стандартам сталого розвитку. Узагальнено, що цифрові системи управління фінансами нового покоління виступають не лише інструментом підвищення ефективності, а й ключовим чинником адаптації, стабільності та стратегічного розвитку підприємств у довгостроковій перспективі.

Бібліографічний список

1. European Bank for Reconstruction and Development. *Business Environment and Enterprise Performance Survey (BEEPS)*. 2023. URL: <https://www.beeps-ebd.com/> (дата звернення: 10.01.2026).
2. OECD. *Digital Transformation Outlook 2024. Organisation for Economic Co-operation and Development*. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2024/05/oecd-digital-economy-outlook-2024-volume-1_d30a04c9/a1689dc5-en.pdf (дата звернення: 09.01.2026).
3. World Bank. *Digital Adoption and Enterprise Resilience Report*. 2023. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099031924192524293/pdf/P180107173682d0431bf651fded74199f10.pdf> (дата звернення: 10.01.2026).
4. McKinsey & Company. *The Future of Finance Transformation: Analytics, Automation, and Cloud*. 2023. URL: <https://www.mckinsey.com/~media/mckinsey/locations/europe%20and%20middle%20east/polska/raporty/chmura%202030/cloud%202030%20report%20mckinsey.pdf> (дата звернення: 09.01.2026).
5. International Energy Agency. *Global Energy Review 2024*. 2024. URL: <https://www.iea.org/reports/global-energy-review-2024> (дата звернення: 10.01.2026).
6. PwC. *Finance in the Digital Age: Forecasting, Risk, and Data-Driven Decision-Making*. 2024. URL: <https://www.pwc.com/ch/en/insights/accounting/redefining-the-audit.html> (дата звернення: 08.01.2026).
7. KPMG. *Global ESG and Corporate Reporting Survey*. 2023. URL: <https://kpmg.com/xx/en/our-insights/esg/the-move-to-mandatory-reporting.html> (дата звернення: 10.01.2026).
8. Gartner. *Financial Analytics Tools Market Survey 2024*. 2024. URL: <https://www.gartner.com/en/newsroom/press-releases/2024-09-11-gartner-survey-shows-58-percent-of-finance-functions-use-ai-in-2024> (дата звернення: 11.01.2026).
9. Deloitte. *Rolling Forecasts and the Evolution of Modern Budgeting*. 2023. URL: <https://www.deloitte.com/za/en/Industries/financial-services/research/global-planning-budgeting-and-forecasting-survey.html> (дата звернення: 10.01.2026).
10. Bernardo B. M. V., Mamede H.S., Barroso J.M.P., Vítor Manuel Pereira Duarte dos Santos V.M.P. Data governance & quality management: Innovation and research agenda. *International Journal of Information Management Data Insights*. 2024. Vol.9, Is.4. pp. 100598. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jik.2024.100598>
11. Černevičienė J., Kabašinskas A. Explainable artificial intelligence (XAI) in finance: A systematic review. *Artificial Intelligence Review*. 2024. Vol. 57. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10462-024-10854-8>
12. Armstrong J. S. *Principles of forecasting: A handbook for researchers and practitioners*. Springer. 2001. URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-0-306-47630-3>
13. Box G. E. P., Jenkins G. M., Reinsel G. C., Ljung G. M. *Time series analysis: Forecasting and control* (5th ed.). Wiley. 2015.
14. Chatfield C. *Time-series forecasting*. Chapman & Hall/CRC. 2000. DOI: <https://doi.org/10.1201/9781420036206>
15. Drucker P. F. *Management challenges for the 21st century*. Routledge. 2007. URL: <https://routledge.com/Management-Challenges-for-the-21st-Century/Drucker/p/book/9780750685089>
16. Davenport T. H., Harris J. G. *Competing on analytics: The new science of winning* (Updated ed.). Harvard Business Review Press. 2017. URL: <https://store.hbr.org/product/competing-on-analytics-updated-with-a-new-introduction-the-new-science-of-winning/10030>
17. Makridakis S., Wheelwright S. C., Hyndman R. J. *Forecasting methods and applications* (3rd ed.). Wiley India Pvt. Limited. 2008. P. 656.
18. Montgomery D. C., Jennings C. L., Kulahci M. *Introduction to time series analysis and forecasting*. Wiley. 2015. URL: <https://orbit.dtu.dk/en/publications/introduction-to-time-series-analysis-and-forecasting>

References

1. European Bank for Reconstruction and Development. (2023). *Business Environment and Enterprise Performance Survey (BEEPS)*. Available at: <https://www.beeps-ebd.com/>

2. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2024). Digital transformation outlook 2024. Available at: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2024/05/oecd-digital-economy-outlook-2024-volume-1_d30a04c9/a1689dc5-en.pdf
3. World Bank. (2023). Digital adoption and enterprise resilience report. Available at: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099031924192524293/pdf/P180107173682d0431bf651fde74199f10.pdf>
4. McKinsey & Company. (2023). The future of finance transformation: Analytics, automation, and cloud. Available at: <https://www.mckinsey.com/~media/mckinsey/locations/europe%20and%20middle%20east/polska/raporty/chmura%202030/cloud%202030%20report%20mckinsey.pdf>
5. International Energy Agency. (2024). Global energy review 2024. Available at: <https://www.iea.org/reports/global-energy-review-2024>
6. PricewaterhouseCoopers. (2024). Finance in the digital age: Forecasting, risk, and data-driven decision-making. Available at: <https://www.pwc.com/ch/en/insights/accounting/redefining-the-audit.html>
7. KPMG. (2023). Global ESG and corporate reporting survey. Available at: <https://kpmg.com/xx/en/our-insights/esg/the-move-to-mandatory-reporting.html>
8. Gartner. (2024). Financial analytics tools market survey 2024. Available at: <https://www.gartner.com/en/newsroom/press-releases/2024-09-11-gartner-survey-shows-58-percent-of-finance-functions-use-ai-in-2024>
9. Deloitte. (2023). Rolling forecasts and the evolution of modern budgeting. Available at: <https://deloitte.com/za/en/Industries/financial-services/research/global-planning-budgeting-and-forecasting-survey.html>
10. Bernardo B. M. V., Mamede H. S., Barroso J. M. P. & dos Santos V. M. P. D. (2024). Data governance & quality management: Innovation and research agenda. *International Journal of Information Management Data Insights*, no. 9(4), pp. 100598. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jik.2024.100598>
11. Černevičienė J. & Kabašinskas A. (2024). Explainable artificial intelligence (XAI) in finance: A systematic review. *Artificial Intelligence Review*, no. 57. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10462-024-10854-8>
12. Armstrong J. S. (2001). Principles of forecasting: A handbook for researchers and practitioners. *Springer*. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-0-306-47630-3>
13. Box G. E. P., Jenkins G. M., Reinsel G. C. & Ljung G. M. (2015). Time series analysis: Forecasting and control (5th ed.). *Wiley*.
14. Chatfield, C. (2000). Time-series forecasting. *Chapman & Hall/CRC*. DOI: <https://doi.org/10.1201/9781420036206>
15. Drucker P. F. (2007). Management challenges for the 21st century. *Routledge*. Available at: <https://routledge.com/Management-Challenges-for-the-21st-Century/Drucker/p/book/9780750685089>
16. Davenport T. H. & Harris J. G. (2017). Competing on analytics: The new science of winning (Updated ed.). *Harvard Business Review Press*. Available at: <https://store.hbr.org/product/competing-on-analytics-updated-with-a-new-introduction-the-new-science-of-winning/10030>
17. Makridakis S., Wheelwright S. C. & Hyndman R. J. (2008). Forecasting methods and applications (3rd ed.). *Wiley India Pvt. Limited*. pp. 656.
18. Montgomery D. C., Jennings C. L. & Kulahci M. (2015). Introduction to time series analysis and forecasting. *Wiley*. Available at: <https://orbit.dtu.dk/en/publications/introduction-to-time-series-analysis-and-forecasting>

Oleksiy Fedorchak

Senior Software Engineer SMSWords (USA)

ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-7467-5085>

TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF ENTERPRISE FINANCIAL MANAGEMENT SYSTEMS IN THE CONTEMPORARY CONTEXT OF MARKET GLOBALIZATION AND DIGITALIZATION OF BUSINESS PROCESSES

The issue of transforming enterprise financial systems toward the integration of digital platforms, predictive models, scenario analysis, risk management tools, and ESG indicators is becoming particularly relevant. Under these conditions, a scientific and practical task arises to conduct a systematic analysis of trends in the digital development of financial management and to assess their impact on the efficiency, stability, and competitiveness of enterprises. The conducted analysis made it possible to identify the internal logic behind the transformation of enterprise financial management systems during 2021–2025, as the generalization of digital, organizational, and risk-oriented changes confirms the transition of financial models toward flexible and adaptive structures that combine operational responsiveness, forecasting capability, and deep data integration. It is substantiated that digitalization has become the key driver of the evolution of financial management, since the growing adoption of ERP systems, BI analytics, cloud solutions, and rolling forecasts has enhanced forecasting accuracy, shortened budgeting cycles, and reduced operational risk exposure. It is argued that the integration of digital platforms with predictive risk-management

systems and logistics–financial modules has triggered profound changes in cost structures, liquidity, and capital turnover, enabling enterprises to minimize losses from volatility, accelerate responses to deviations, and optimize accounts receivable management. It is proven that the incorporation of ESG components into financial mechanisms has become a necessary condition for enterprises' access to global capital markets, while the increasing share of companies applying environmental and social indicators in strategic planning is shaping a new paradigm of financial performance in which economic parameters are combined with sustainability metrics. Overall, the results indicate the formation of a new-generation financial architecture at the enterprise level, based on automated algorithms, predictive models, digital control systems, and deeply integrated accounting and analytical tools, which ensure the resilience of financial flows, risk reduction, and enhanced competitiveness under conditions of global turbulence.

Keywords: enterprise competitiveness, financial flows, digitalization, BI analytics, cloud technologies.

Дата надходження статті: 12.01.2026

Дата прийняття статті: 24.01.2026

Дата публікації статті: 03.02.2026